

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston asetukseksi tiettyihin maatalous- ja teollisuustuotteisiin sovellettavien yhteisen tullitariffin autonomisten tullien suspendoimisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1387/2013 muuttamisesta (*unionin autonomiset tullien suspendoinnit; maatalous- ja teollisuustuotteet*)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään eduskunnalle Euroopan komission 24.4.2020 tekemä ehdotus neuvoston asetukseksi tiettyihin maatalous- ja teollisuustuotteisiin sovellettavien yhteisen tullitariffin autonomisten tullien suspendoimisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1387/2013 muuttamisesta sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 28 päivänä toukokuuta 2020

Valtiovarainministeri Katri Kulmuni

Erityisasiantuntija Upi Talsi

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

MUISTIO
28.5.2020

EU/2020/0857

EHDOTUS NEUVOSTON ASETUKSEKSI TIETTYIHIN MAATALOUS- JA TEOLLISUUSTUOTTEISIIN SOVELLETTAVIEN YHTEISEN TULLITARIFFIN AUTONOMISTEN TULLIEN SUSPENDOIMISESTA ANNETUN ASETUKSEN (EU) N:O 1387/2013 MUUTTAMISESTA

1 Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

Euroopan komissio on 24.4.2020 antanut ehdotuksen neuvoston asetukseksi tiettyihin maatalous- ja teollisuustuotteisiin sovellettavien yhteisen tullitariffin autonomisten tullien suspendoimisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1387/2013 muuttamisesta (COM(2020) 156 final).

Ehdotus lähetetään perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti eduskunnalle kannanmuodostusta varten, koska kysymyksessä on Euroopan unionin toimivaltaan kuuluva asia, josta verosiana muutoin säädettäisiin lailla perustuslain 81 §:n nojalla.

Unionin tullisuspensiojärjestelmän tavoitteena on turvata jalostusteollisuudessa käytettävien unionin tullitariffin mukaan tullinalaisten raaka-aineiden saanti tullitta tai alennetuin tullein silloin, kun tuotanto unionissa on riittämätöntä tai olematonta. Asetus (EU) N:o 1387/2013 saatetaan ajan tasalle kuuden kuukauden välein unionin tuotannonalojen tarpeiden tyydyttämiseksi. Ehdotettuja muutoksia sovellettaisiin 1.7.2020 alkaen.

2 Pääasiallinen sisältö

Neuvoston asetuksella (EU) N:o 1387/2013 on suspendoitu osittain tai kokonaan eräät yhteisen tullitariffin autonomiset tullit, jotta voidaan varmistaa tiettyjen sellaisten maatalous- ja teollisuustuotteiden riittävä ja jatkuva saatavuus, joita ei tuoteta riittävästi tai ollenkaan unionissa, ja välttää näitä tuotteita koskevat markkinahäiriöt.

Tullitaloustyöryhmä, jossa on edustajia jokaisesta jäsenvaltiosta ja Turkista, avusti komissiota tämän ehdotuksen arvioinnissa. Se kokoontui kolme kertaa ennen kuin tässä ehdotuksessa esitetyistä muutoksista päästiin yhteisymmärrykseen. Kokoukset pidettiin Brysselissä 14.11.2019–24.1.2020. Kokouksissa käsiteltiin hakemuksia 1.7.2020 voimaan tuleviksi autonomisiksi tullisuspensioiksi ja tariffikiintiöiksi.

Tällä kierroksella uusien suspensiohakemusten määrä oli 85 ja muutoshakemusten 94. Tarkastelussa otettiin muun muassa huomioon erityisesti sähköautoihin liittyvä sisäänrakennettujen akkujen tuotannon edistämiseksi unionissa ja 17 päivänä toukokuuta 2018 annettu komission tiedonanto "Eurooppa liikkeellä – Kestävä liikkuvuus Euroopassa: turvallinen, verkottunut ja puhdas liikenne", johon liittyy niin sanottu EU:n battery alliance -aloite. Tavoitteena on kilpailukykyisen akkujen ekosysteemin luominen Euroopassa. Halutaan vahvistaa omavaraisuutta koko arvoketjussa raaka-aineista akkukennoihin, valmiisiin akkuihin, niiden käyttämiseen teollisuudessa sekä akkujen hävittämiseen ja kierrättämiseen. Akut on nostettu EU:ssa yhdeksi teknologian kärkihankkeista, koska niiden merkitys teknologialle ja sähköautoteollisuudelle nähdään erittäin keskeiseksi mm. tulevaisuuden kilpailukykyyn vahvistamisen ja EU:n ympäristötavoitteiden täyttämisen osalta. Toisena keskeisenä keskustelunaiheena oli ympäristöön haitallisesti vaikuttavat kemikaalit ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus 1907/2006 kemikaa-

lien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH-asetus). Tavoitteena on, että REACH-listalla olevat tavarat poistetaan, kun on kehitetty parempi korvaava tuote. Vaarallisten kemikaalien tuontia suspension tai kiintiön turvin ei haluta suosia.

Uudelleentarkastelun perusteella komissio katsoo, että on perusteltua suspendoida osittain tai kokonaan joidenkin sellaisten uusien tuotteiden tullit, joita ei tällä hetkellä luetella asetuksen liitteessä. Lisäksi tiettyihin tuotteisiin olisi sovellettava ainoastaan osittaista suspensiota tällä hetkellä sovellettavan täysimääräisen suspension sijaan. Eräiden muiden tuotteiden osalta on tarpeen muuttaa tavarankuvausta, luokittelua, tullien määrää, käyttötarkoitusta koskevaa vaatimusta tai pakollisen uudelleentarkastelun päivämäärää koskevia ehtoja. Liitteestä ehdotetaan poistettavaksi tuotteet, joiden tullisuspension jatkaminen ei ole enää unionin taloudellisten etujen mukaista. Muutokset on lueteltu asetusehdotuksessa ja sen liitteessä. Asetuksen nojalla muutettaisiin asetuksen (EU) N:o 1387/2013 liite asetusehdotuksen liitteen mukaisesti.

Suomella ei ollut tällä kierroksella omia hakemuksia. Ehdotetut muutokset eivät ole antaneet aihetta huomautuksiin.

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Asetusta sovellettaisiin 1. päivästä heinäkuuta 2020.

3 Ehdotuksen oikeusperusta ja suhde toissijaisuusperiaatteeseen

Asetus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 31 artiklaan, jonka mukaan neuvosto vahvistaa komission ehdotuksesta yhteisen tullitariffin tullit. Tämä tarkoittaa myös tullien muuttamista ja suspendointia. Sen vuoksi neuvoston asetus on tässä tapauksessa asianmukainen toimintatapa. Asetus hyväksyttäisiin neuvostossa määräenemmistöllä.

Ehdotus kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Sen vuoksi toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta. Ehdotuksen katsotaan olevan suhteellisuusperiaatteen mukainen, sillä toimenpiteet vastaavat tavoitteita, joilla pyritään yksinkertaistamaan ulkomaankaupan toimijoiden menettelyjä. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti asetuksessa ei ylitettäisi sitä, mikä on asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen. Toimenpiteet olisivat myös yksipuolisista tullisuspensioista ja autonomisista tariffikiintiöistä annetun komission tiedonannon (EUVL C 363, 13.12.2011, s. 6) mukaisia.

4 Ehdotuksen kansallinen käsittely ja käsittely Euroopan unionissa

Asia on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Tullin kanssa ja koordinoitu EU5 jaoston (tullitekniset kysymykset) kirjallisessa menettelyssä 13.5.2020.

Asiaa käsitellään Euroopan unionin neuvostossa kevään ja alkukesän aikana. COVID-19-pandemian aiheuttaman tilanteen vuoksi käsittelyssä saatetaan noudattaa tilapäisiä poikkeuksia neuvoston työjärjestyksestä (mm. kirjalliset menettelyt). Tavoitteena on neuvostossa hyväksyminen kesäkuun puolivälin tietämillä.

5 Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asia ei kuulu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

6 Ehdotuksen vaikutukset

Komissio ei ole tehnyt ehdotuksesta vaikutusten arviointia, koska se katsoo muutosten olevan luonteeltaan puhtaasti teknisiä ja koskevan ainoastaan neuvoston asetuksen (EU) N:o 1387/2013 liitteessä lueteltujen suspensioiden soveltamisalaa.

Asetusehdotukseen liitetyn rahoitus selvityksen mukaan ehdotuksella on rahoitusvaikutuksia unionin omiin varoihin. Ehdotetuista muutoksista aiheutuvan tulonmenetyksen arvioidaan olevan noin 5,6 miljoonaa euroa vuodessa (80 % kantamatta jääneistä tulleista). Jäsenvaltiot saavat pitää 20 % tulleista kantopalkkiona. Suomen osalta vaikutukset rajoittuisivat sen mukaan, kuinka paljon kyseistä tavaraa tuodaan Suomessa unioniin. Suomessa tapahtuneiden maahan-tuontien osalta tulonmenetys olisi 20 % asetusehdotuksen vuoksi kantamatta jäävistä tulleista.

7 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto katsoo, että ehdotus on hyväksyttävissä.